1859. N°. 92.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 3 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar, de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 2 Augustus.

Ter verkiezing van twee leden van den gemeenteraad zijn van de 1410 kiesberegden ingekomen 448 stembriefjes.

— Het getal baden in de maand Julij, aan de zwem- en badinrigting Rhijnzigt genomen, heeft 5419 bedragen.

— De minister van oorlog zal op 22 dezer op nieuw doen aanbesteden de levering van 50,000 ellen inlandsch gefabriceerd tentendoek, in 5 perceelen.

— Van wege het ministerie van finantiën is bekend gemaakt dat, te beginnen met de eerstvertrekkende landmaal, de gelegenheid tot verzending van brieven naar Nederl. Indië langs den weg van Triëst wederom wordt opengesteld. De expeditiedagen, berekend op de verzending uit Amsterdam en Rotterdam, worden vooreerst bepaald op den 6^{den} en 22sten van elke maand met den laatsten spoortrein op Emmerik.

— Uit de officiële mededeelingen namens de algemeene synode der Nederl. herv. kerk blijkt o. a. dat, volgens het rapport van het comité voor de zaken der evangelische gemeenten in de valleijen van Piemont, ten vorigen jare ruime giften en bijdragen voor die gemeenten in de Nederl. herv. kerk zijn verzameld, en dat de vooruitzigten omtrent de evangelisatie in België bevredigend zijn. — Onder de ingekomen adressen waren er die tot afschaffing der tweede feestdagen strekten. De synode heeft geoordeeld aan de verzoeken ten deze niet te kunnen voldoen. — De heer S. F. van Hasselt heeft verklaard den hem opgedragen post van secretaris der synode aan te nemen. — Onder de legaten voor het fonds ten behoeve van noodlijdende kerken en kerkelijke personen, van welke berigt bij de synode is ingekomen, behooren die van mejufvrouw M. Ruys, weduwe P. Pot, te Utrecht, f 6,000, 2½ pCt. inschrijving N. W. S., en van den heer W. van Os te Rotterdam f 1,000, 2½ pCt. als boven, en onder die aan [illegible]emeen synodale weduwenfonds, die van den emeritus predikant S. Crommelin, te Leeuwarden, f 1,000 vrij van successieregten. De synode uit den vorigen wensch dat de meer gegoeden onder de hervormden in Nederland, meer dan tot hiertoe, ook door zulke erfmakingen of schenkingen, den aanwas en de zegenrijke vruchten dier beide heilzame inrigtingen mogen helpen bevorderen.

— Te Rotterdam zijn met het barkschip *Wilhelmina* van de Kaap de Goede Hoop aangekomen 13 kinderen van emigranten, die zich daar gevestigd hebben en fortuin hebben gemaakt. Die kinderen zijn herwaarts gezonden, om hunne opvoeding te ontvangen, omdat aan de Kaap nog steeds aan een goed onderwijzend personeel gebrek schijnt te bestaan.

— Met den 16^{den} dezer wordt in dienst gesteld het te Hellevoetsluis liggende schroefstoomschip *Reinier Claeszen*, onder bevel van den luit. ter zee der 1ste kl. jh^{r}. J. E. W. F. van Raders, met bestemming naar Oost-Indië. Voorts worden op dien bodem geplaatst de luit^{s}. ter zee der 2de kl.: jhr. ridder H. A. van Rappard, als 1ste officier; H. W. Walther, en E. L. baron van Heeckeren van Walien; de adelborst der 1ste kl. H. A. M. Swellengrebel; de officier van gezondheid der 2de kl. T. J. Gebel; de officier van administratie der 3de kl. W. Stort J^{r}., en de scheepsklerk J. P. Vasseur.

— Vrijdag en Zaturdag ll. had te Utrecht de tweede bijeenkomst van kostschoolhouders plaats. Het aantal leden was sedert de vorige bijeenkomst van 28 tot 48 gestegen. Tot leden des bestuurs werden herkozen de hh.: M. Pruim te Dokkum, tot eersten voorzitter; J. H. Kramers, op Noorthey, tot tweeden voorzitter; A. M. Kollewijn te Amersfoort, tot eersten secretaris; G. J. Kapteyn te Barneveld, tot tweeden secretaris, en A. Kooiman te Utrecht, tot penningmeester.

— Te Harderwijk kwamen Zaturdag avond na het avond-appèl twee militairen in beschonken toestand in de kazerne. Een hunner bragt, toen hij de kamer binnentrad, aan een der reeds slapenden, eene gevaarlijke wonde toe, zonder dat men de reden van zijne daad kan gissen. De toestand van het slagtoffer, een jong en oppassend militair, is zeer bedenkelijk.

— Thans is verschenen het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs uit de afdeelingen der tweede kamer, over het wets-ontwerp betreffende de concessie en de exploitatie van de Zuiderspoorwegen. Bij de overweging van dit wets-voorstel werd de vraag gesteld, of het thans wel tijdig ware, aan de bekrachtiging van zoodanige veelomvattende en voor 's rijks schatkist bezwarende concessie te denken. Hierover liepen de gevoelens zeer uit een. Vervolgens trad men in een onderzoek van de rigting die, volgens de verleende concessie, aan den Zuiderspoorweg zou worden gegeven, waarbij het aanvankelijk meer in 't algemeen de vraag gold, of te regt Rotterdam als uitgangspunt was gekozen, dan wel of het beter ware geweest van Utrecht of Maarsbergen uit te gaan en de lijn van daar regtstreeks naar het zuiden te doen loopen. Bij de overweging van dit punt toonde zich de meerderheid der 51 in de afdeelingen tegenwoordig zijnde leden niet ongunstig voor de rigting die de regering thans voorstelt gestemd; ten deele omdat zij die rigting onvoorwaardelijk de beste keurden, ten deele ook op grond dat het meer dan tijd werd in deze gewigtige aangelegenheid tot een besluit te komen, opdat eindelijk de hand aan 't werk zou worden geslagen. De natuur zelve, zeiden de voorstanders der thans verleende concessie, wijst de rigting aan waarin de hoofdlijn der zuider-spoorweglijn loopen moet. Let men op de landen, waarmede die spoorweg ons in naauwer verband brengen moet, dan is voor dat verband de ligging der beide Maassteden de meest gunstige. Zij zal ook de strekking hebben, om door den tijd de belangrijke, doch maar al te zeer geïsoleerde provincie Zeeland op de kortste wijze met Holland in onmiddelijk verband te brengen. Bij die voordeelen komt nog dat, door het volgen van het voorgestelde plan, de bezwaren, aan de rivierovergangen verknocht, zooveel mogelijk vermeden worden.

In 't oog van vele andere leden verdiende eene van Rotterdam uitgaande lijn volstrekt niet de voorkeur. Wilde men werkelijk een Zuiderspoorweg tot stand brengen die aan alle behoeften voldoet, men behoorde op het vroeger ook dezerzijds met nadruk aangedrongen denkbeeld terug te komen, om Utrecht als centraalverbindingspunt der Nederlandsche spoorwegen te kiezen, en van daar regtstreeks op 's Hertogenbosch te gaan. Van Utrecht uit loopt de kortste weg over den IJssel naar Rheine; is de meest voordeelige verbinding met de spoorwegen van noordelijk Duitschland te verkrijgen. De lijn van Utrecht naar 's Hertogenbosch is de ware hoofdlijn in ons vaderland, de stamlijn, van welker uiteinde zich zuidelijk takken kunnen verspreiden. Door den aanleg van zulk een spoorweg wordt naar alle kanten de meest volkomen verbinding tusschen de onderscheidene deelen van ons rijk onderling en met het buitenland tot stand gebragt. Ook Zeeland kan zich op eene gemakkelijke wijze daaraan sluiten en van zijne zijde met den linker-Rhijnoever verbonden worden. In 't belang van 's lands defensie verdiende de lijn van Utrecht op 's Hertogenbosch zonder eenigen twijfel de voorkeur.

Na de wisseling van denkbeelden over de aan den Zuiderspoorweg te geven rigting, werd ook de wijze van aanleg besproken. Op nieuw vertoonden zich daarbij eenige voorstanders van het stelsel om de meest belangrijke spoorweglijnen regtstreeks door den staat te doen aanleggen. Zij bragten echter geene nieuwe argumenten voor dit hun gevoelen te berde. Enkele andere leden ontveinsden niet, dat de loop, dien de zaak der spoorwegen hier te lande nam, en de toenemende onzekerheid, of de daaromtrent gedane voorstellen tot het gewenschte gevolg zouden leiden, hen tot het stelsel van staatsspoorwegen deed overhellen, in de hoop, dat bij de aanneming van dat stelsel althans iets tot stand zou worden gebragt.

Ook voor zoover men met de rigting, aan den Zuiderspoorweg te geven, vrede had, achtte men de handelwijze der regering omtrent het verleenen der concessie van dien weg aan de heeren Bredius en van Sypesteyn geenszins genoegzaam geregtvaardigd. Ook hier weder, even als bij het verleenen van de concessie voor den noorderspoorweg, schijnt eene bloote keus van personen te hebben plaats gehad en het belang des lands niet genoegzaam behartigd te zijn. Dat belang had toch ontwijfelbaar het openen van gelegenheid tot mededinging gevorderd. Alleen waar zulk eene mededinging is beproefd, bestaan waarborgen, dat het werk op de voorwaarden zal worden volbragt, die voor den staat het voordeeligst zijn.

Als een voorbeeld van de moeijelijk te verklaren handelwijze der regering, werd het gebeurde met de lijn van Scheveningen en 's Gravenhage naar Gouda aangehaald. Sedert jaren werd van meer dan eene zijde de aandacht der regering op deze lijn gevestigd. Toen in lateren tijd de vice-president der Rhijnspoorwegmaatschappij zich de zaak aantrok en het bepaalde verzoek deed om voor de benoodigde 2½ millioen eene rentegarantie van den staat van slechts 3 pCt. te verwerven, werd hem geantwoord, dat daarin niet getreden kon worden, omdat er reeds andere aanvragen waren gedaan. Inderdaad heeft men van onderscheidene aanvragen voor dien weg gehoord, op geene van welke echter, zoo men wel onderrigt is, ooit eenig antwoord ontvangen is. Daarbij heeft men zich herinnerd, dat de Hollandsche spoorwegmaatschappij, zoo het schijnt om den aanleg van de lijn te weren, onder een vorig ministerie zelve de concessie gevraagd en daaraan zekere belofte van spoorversmalling, mits onder genot van een rijkssubsidie, verbonden had. Dat subsidie voor de spoorversmalling is toen niet verleend. Intusschen is dan toch het doel om het werk te keer te gaan bereikt. Thans is er sprake van het doen plaats hebben der spoorversmalling op den Hollandschen spoorweg op rijkskosten, en dat wel op een tijdstip nu een groot deel van het spoor op dien weg vernieuwing behoeft!

's GRAVENHAGE, 2 Augustus.

Z. M. heeft benoemd tot president der arrond.-regtbank te Goes mr. J. J. van Deinse, thans regter in die regtbank.

— Z. M. heeft goedgevonden de commissie, aan welke, bij besluit van 31 November 1855, was opgedragen het onderzoek naar de wijze waarop eene eindregeling van de zaken der maatschappij van weldadigheid zou kunnen worden tot stand gebragt, te ontbinden, onder te kennengeving van 's konings hooge tevredenheid over den betoonden onvermoeiden ijver en de wijze op welke zij zich van hare taak heeft gekweten. Ook heeft Z. M. goedgevonden te ontbinden de commissie, ingesteld bij besluit van 14 Junij 1857, tot het voordragen van een plan tot oprigting van een koloniaal militair invalidenhuis, mede onder dankbetuiging voor de loffelijke wijze, waarop zij de haar opgedragene taak heeft ten einde gebragt.

— De koning heeft, bij een kabinetschrijven van den 13den Junij jl., gerigt aan den minister van koloniën, het landgoed Bronbeek, aan den Velperweg, nabij Arnhem, gelegen in eene der schoonste en gezondste streken van Nederland, ten geschenke gegeven tot de inrigting van een koloniaal militair invalidenhuis. Nu de bijzondere bestemming, welke in de laatste maanden aan dat landgoed tijdelijk gegeven was, weldra zal ophouden, haasten wij ons deze grootmoedige schenking van den koninklijken beschermheer van het op te rigten invalidenhuis te vermelden, als een nieuw en openbaar blijk van 's konings hooge belangstelling in het leger in 's rijks overzeesche bezittingen, waardoor den ouden en voor den vijand verwonden soldaat eene onbezorgde toekomst wordt bereid. Verheugen wij ons in het vooruitzigt, dat nu spoedig de gelegenheid zal aanwezig zijn, om den invalied der koloniale landmagt, ter belooning van bewezene diensten, met liefderijke zorgen te omringen, ten einde voor hem een schoon verleden te verbinden aan een gelukkig heden, niet minder is het te wenschen, dat zulk een bemoedigend vooruitzigt velen onzer landgenooten zal opwekken tot vrijwillige dienstneming bij het Indisch leger, dat zoo menigvuldige blijken geeft van moed, beleid en trouw. (*Staats-Cour.*)

— Z. M. de Koning heeft Zondag namiddag, vergezeld van zijn adjudant, den heer Snouckaert van Schauburg, de residentie verlaten en zich naar H. M. de koningin-weduwe, te Soestdijk, begeven.

— Gisteren is de heer Bronkhorst, adjudant van Z. K. H. den prins van Oranje, naar het kamp van Zeyst vertrokken, om aldaar alles voor de ontvangst van Z. K. H. in gereedheid te brengen.

Z. K. H. zal zich aanst. Donderdag naar het kamp begeven, ten einde aldaar het hem opgedragen kommando over de eerste divisie te aanvaarden.

— Zaterdag avond hebben de ministers eene langdurige bijeenkomst gehouden. Men beweert dat de minister van oorlog, de generaal-majoor van Meurs, zijn ontslag aan den koning heeft gevraagd, maar dat Z. M. het nog niet heeft verleend.

— Bij beschikking van den minister van marine is aan den schipper L. Stephaan, dienende op het wachtschip te Willemsoord, de gouden medaille toegekend, ter zake van zijnen vijftigjarigen diensttijd bij de Nederl. marine.

— De minister van finantiën zal op Donderdag aanst. geen gehoor verleenen.

— Lord Napier, nieuw benoemd minister van H. M. de koningin van Groot-Brittannië bij het Nederl. hof, is in deze residentie aangekomen en bij sir Ward, 1sten secretaris van dat gezantschap, afgestapt.

— Gisteren heeft aan het ministerie van marine de aanbesteding plaats gehad van de levering van 2500 zwart zijden doeken. De minste inschrijver was de heer C. Bodemheim te Amsterdam, voor *f* 1.59 het stuk.

— Bij de aanbesteding van levensmiddelen, op 28 Julij, aan het ministerie van marine gehouden, zijn, voor de levering van het navolgende, aannemers geworden, als: J. Hopman, te Leyden, 14,000 N. kan jenever, met accijns, à *f* 42.59, per 100 N. kan; dezelfde 3.000 N. kan jenever, zonder accijns, à *f* 22.09, per 100 N. kan; C. Kruymel, te Dordrecht, 3,000 N. ℔ gezouten vleesch, à *f* 59.48, per 100 N. ℔; Schaap en Comp., te Amsterdam, 4,000 N. ℔ gewoon zout, à *f* 14.29, per 100 N. ℔; van der Velde en van Everdingen, te Amsterdam, 5,500 N. ℔ koffij, à *f* 72.48, per 100 N. ℔; dezelfde, 4,500 N. ℔ suiker, à *f* 55.48, per 100 N. ℔; dezelfde, 4,000 N. ℔ rijst, à *f* 20.94, per 100 N. ℔; de Wede. K. Cleyndert, te Nieuwendam, 250 mud gort, à *f* 9.47, per mud; J. Vorstelman, te Amsterdam, 115 mud graauwe erwten, à *f* 11.43, per mud; P. J. Heymeyer, te Amsterdam, 115 mud bruine boonen, à *f* 9.41, per mud.

— Gisteren en heden zijn uit verschillende plaatsen van het rijk miliciens alhier aangekomen, ten einde aan het locaal van het provinciaal bestuur hunne verlofpassen te ontvangen. Dat zal nog de geheele week voortduren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 31 Julij.

In de zitting van het lagerhuis van Vrijdag ll., waarvan reeds gedeeltelijk verslag is gegeven, werd ook de door Frankrijk aangekondigde ontwapening ter sprake gebragt. Op de vraag van den heer Bentinck, of de regering voornemens was dit voorbeeld te volgen, gaf lord Palmenston ten antwoord, dat de ontwapening van Engeland afhankelijk was van verlerlei omstandigheden. Veel daarover te zeggen zou ontijdig zijn; echter aarzelde hij niet te verklaren dat het voor de regering onmogelijk zou zijn om eenige overeenkomst ten opzigte van de vermindering onzer krijgstoerustingen aan te gaan en dat dit niet afhankelijk kan gemaakt worden van de maatregelen door andere regeringen genomen. De behoeften van Frankrijk en Engeland waren in dit opzigt zeer verschillend, en de sterkte der zeemagt moest alleen naar de belangen des lands geregeld worden. De heer Napier geloofde dat de ontwapening van Frankrijk slechts denkbeeldig zou wezen, maar de heer Cobden was van gevoelen dat men de verklaring van Frankrijk op prijs moest stellen en dat de vrees voor eenen inval van buitenlandsche vijanden ongegrond was. De heer Horsman stelde daarop voor eene geldleening aan te gaan, ten einde Engeland zijne verdedigingsmiddelen te spoediger in eenen voldoenden staat zou kunnen brengen. De minister van oorlog verzocht de vergadering om, alvorens tot zulk eenen stap te besluiten, het rapport af te wachten van de staats-commissie, welke met het onderzoek van den staat van 's lands verdedigingsmiddelen belast zou worden; hij verzekerde tevens, dat de geheele Engelsche oorlogsvloot binnen kort met gegroefde vuurmonden voorzien zou worden. De heeren Napier en Pakington, alsmede lord Palmerston en lord Clarence Paget, de secretaris der admiraliteit, spraken tegen het voorstel van den heer Horsman, hoewel zij allen verklaarden van de noodzakelijkheid van groote aanstalten tot 's lands verdediging overtuigd te zijn. Het voorstel van den heer Horsman werd daarop met 167 tegen 70 stemmen verworpen.

— De dagbladen blijven eenparig op eene voortdurende wapening aandringen, en naar hunne taal te oordeelen zou eene vredebreuk binnen eenige maanden stellig te verwachten zijn. De verwikkelingen in het Oosten of de tegenwoordige toestand van Italië zouden daartoe tot voorwendsel moeten dienen. De *Economist*, het orgaan van den heer Wilson en andere leden van het kabinet, laat zich omtrent de wapening aldus uit: Frankrijk heeft zijne zeemagt gedurende 12 jaren, en gedurende de laatste 4 jaren zeer aanzienlijk, verbeterd. Wij weten uit eenen goeden bron, van onze admiraliteit, dat zijne zeemagt zeker aan de onze gelijk is, en dat die, door eene reserve van beproefde zeelieden, boven de onze nog verheven is. Wij gelooven niet dat de Fransche regering dezen staat van zaken in het leven heeft geroepen om ons terstond aan te vallen, maar wel dat zij het gedaan heeft om in staat te zijn onze bewegingen te verlammen, ons te beheerschen, om in geval van eene botsing het overwigt te hebben en om, indien zij zulks noodzakelijk of wenschelijk oordeelde, ons met goed gevolg te kunnen aanvallen. Wij verzekeren, zonder vrees van tegengesproken te zullen worden, dat Frankrijk tegenwoordig naar al onze stations in den vreemde schepen genoeg kan zenden om al de Engelsche vaartuigen in te sluiten en nog genoeg schepen zal overhouden om de meerderheid in het kanaal en in de Middellandsche zee te hebben. Men ziet hieruit welke waarde men moet hechten aan de vredelievende uitdrukkingen van den heer Cobden en wij verwonderen ons niet dat de secretaris der admiraliteit het noodzakelijk heeft geacht zijne dwalingen te wederleggen.

— Te Birmingham heeft in eene fabriek van donderpoeder eene ontploffing plaats gehad, waardoor het gebouw gedeeltelijk vernield, twee personen gedood en verscheiden andere arbeiders in meerdere of mindere mate gekwetst werden.

— De regering heeft het volgende berigt uit Indië openbaar gemaakt: In Oude heerscht rust; tot den 4den Junij zijn 1351 forten vernield, terwijl 70 andere thans gesloopt worden. De Begum van Lucknow en Mumroo Khan hebben openingen gedaan om zich over te geven; dergelijke aanbiedingen zijn ook, naar men zegt, door Feroze Shah gedaan.

Nena-Sahib is nog altijd in Nepaul, waar zijne talrijke aanhangers hem niet ligt in de handen der Engelschen zullen doen vallen. De Europesche troepen, die zich oproerig hadden getoond, hebben zich op sommige plaatsen aan de nieuwe voorwaarden, voor de dienst vastgesteld, onderworpen. Daarentegen neemt de muiterij op andere plaatsen meer en meer toe.

— Berigten uit Hong-Kong melden dat de opstandelingen eene groote overwinning op de keizerlijke troepen hebben behaald. Men hoopte dat de keizer door de gedurige nederlagen handelbaarder zou worden, en zich niet langer tegen het bezoeken van Peking, door den Engelschen gezant, zou verzetten. Men beweerde dat de Russische regering het aanbod had gedaan om tot demping van den opstand mede te werken en dat zij zelfs eenige kanonnen aan den keizer ten geschenke had gegeven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Julij.

De *Moniteur* deelt mede dat te Saint Maur en in de groote vlakte aldaar toebereidselen worden gemaakt voor het kamperen der troepen, die uit Italië worden terug verwacht. Zij zullen ten getale van 80,000 zijn. Den 14den zal de plegtige intogt in de hoofdstad plaats hebben en het leger op de place Vendôme voor den keizer defileren. Den 15den zullen er concerten en openbare spelen plaats hebben en een vuurwerk worden afgestoken. Den 16den zal er eene wapenschouwing worden gehouden over al de troepen die aan den veldtogt hebben deelgenomen.

— De *Indép. Belge* deelt mede dat onze regering bevel heeft gegeven om de Chausey-eilanden, op de kust van Normandië gelegen, te versterken. Het zijn weinig meer dan klippen, waarvan sommige bij hoog water geheel onderloopen, maar in tijd van oorlog zouden zij voor eenen vijand nog wel van eenig gewigt zijn.

— De minister van oorlog heeft, naar men zegt, bevolen dat in deze maand 150,000 man met verlof naar hunne haardsteden zullen worden gezonden.

— Er is veel gesproken over de zelfopoffering der dames van Milaan in het verzorgen der gekwetsten, maar hetgeen gezegd is blijft verre beneden hetgeen thans gemeld wordt in een brief van kapitein Maly, van Agonac, die, zelf gekwetst, in een hospitaal te Milaan, eenigen tijd heeft doorgebragt. Eene rijke gravin te Milaan had haar paleis, van 150 bedden voorzien, ten behoeve der gekwetsten afgestaan. Onder de ongelukkigen die daarin waren opgenomen was een grenadier van het 70ste reg., wiens toestand hopeloos was. De genoemde gravin, die haar best deed om hem te vertroosten, sprak van zijne familie-betrekkingen, en toen verhaalde de grenadier haar dat zijne ouders arme lieden waren, in het dep. du Gers woonachtig; het was voor hem zoo smartelijk dat als hij stierf zij ongelukkig zouden zijn, want hij verdiende het brood voor het gezin en gaarne zou hij, alvorens te sterven, zijne moeder nog eens willen omhelzen. Zonder iets tot den soldaat te zeggen begaf de gravin zich herwaarts op

reis, en toen zij de ouders van den gekwetste had gevonden, nam zij de moeder met zich naar Milaan en liet 2000 fr. voor het gezin achter. Vijf dagen na het eerste onderhoud stond de moeder reeds aan de sponde van haren zoon, die geene woorden kon vinden om de gravin voor deze weldaad te danken. De toestand van den gekwetste is sedert dien tijd merkelijk verbeterd.

ITALIE.

De koning van Sardinië heeft de wet op de drukpers thans ook toepasselijk verklaard op Lombardye. Zijn vertrek naar Milaan is op 7 Augustus bepaald. Hij zal aldaar 14 dagen vertoeven.

De *Gaz. Piem.* bevat het kon. besluit betreffende een op staatskosten op te rigten gedenkteeken te Solferino, ter gedachtenis aan de overwinningen door de legers der bondgenooten behaald, en tot een duurzaam bewijs van de dankbaarheid der Italianen jegens het Fransche leger onder keizer Napoleon III, die in den gedenkwaardigen veldslag van 24 Junij voor de zaak der onafhankelijkheid van Italië zoo heldhaftig het gevaar heeft getrotseerd.

Te Turijn zal men den 15den Augustus den Napoleonsdag mede plegtig vieren.

— De aartsbisschop van Bergamo heeft geweigerd Victor Emanuel als koning van Lombardye te erkennen, en eene aanschrijving in dien geest aan zijne onderhoorige geestelijken gerigt. Hij heeft daarop van de Sardinische overheid aanzegging ontvangen, dat de eerste priester, welke aan die aanschrijving gevolg gaf, op staanden voet gevat en gevangen gezet zou worden.

— Te Milaan hebben eenige aanzienlijke dames eene inschrijving geopend, ten einde der keizerin van Frankrijk een bewijs van hulde te kunnen aanbieden; het zal uit een marmeren groep bestaan, voorstellende de erkentelijkheid en de hoop.

— Garibaldi heeft eene proclamatie uitgevaardigd aan de bewoners van Midden-Italie, die in eenen zeer gematigden toon is opgesteld. Hij spoort de bevolking aan om altijd dankbaar te blijven jegens keizer Napoleon en het Fransche leger. Uit de houding van dezen Italiaanschen patriot en kampvechter voor de vrijheid, zou men mogen opmaken dat de tegenstand, die in sommige staten van het schiereiland nog plaats heeft, niet onoverwinnelijk zal zijn. In Toskane blijven zich echter allen, zoowel de burgerij als de gemeentebesturen, tegen de herstelling van het vorige bestuur verzetten. De tijding dat de groothertog afstand van de regering had gedaan, ten behoeve van zijnen zoon, heeft daarin geen verandering gebragt. Die afstand wordt nu als zeker gemeld.

— In Modena is de bevolking mede opgeroepen om door stemming over het lot des lands te beslissen. Al wie den ouderdom van 21 jaren heeft bereikt en lezen en schrijven kan, mag zijne stem uitbrengen.

— De voorloopige regering van Bologna heeft besloten het wetboek Napoleon in te voeren; dit besluit is door de bevolking toegejuicht.

— De koning van Napels heeft tot aan het einde des loopenden jaars, den vrijen invoer van granen in het koningrijk der beide Siciliën toegestaan. De prijs van onderscheidene levensmiddelen heeft in dat rijk eene zorgwekkende hoogte bereikt.

De koning heeft zijne intrede in de hoofdstad gedaan. De feesten, bij die gelegenheid gevierd, hebben drie dagen geduurd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 31 Julij.

Men verwacht dat eerstdaags te Ems eene zamenkomst zal plaats hebben van den prins-regent en den keizer van Rusland.

— De *Pr. Zeit.* gaat voort de berigten omtrent het zoogenaamde bemiddelingsvoorstel, dat door de onzijdige mogendheden aan Oostenrijk en Frankrijk zou gedaan zijn, op eene stellige wijze tegen te spreken. Van de Pruissische regering is van dien aard niets uitgegaan, en ook Engeland en Rusland hebben gelijkluidende verklaringen afgelegd.

— In Beijeren is aan de kamers een wets-ontwerp ingediend, waarbij aan de regering een nieuw crediet tot bestrijding van de kosten der buitengewone oorlogstoerustingen, ten bedrage van 26½ millioen gulden, verleend en bepaald wordt dat die som door eene geldleening gevonden zal worden.

— De Zwitsersche bondsvergadering heeft eene wet aangenomen tegen het dienst nemen van Zwitsers in de legers van buitenlandsche mogendheden. De straffen, daarop bepaald, treffen zoowel hen die de militairen trachten aan te werven, als de Zwitsers die zich aanwerven laten.

— Voor eenige dagen is uit eene menagerie te Warschau eene hyena ontsnapt, die bij Lauenburg de Pruissische grenzen heeft overschreden. Niet lang bevond het dier zich op Pruissischen bodem of het ontmoette eene kudde schapen, waarvan hij er eenigen ombragt. De herder, die zijne schapen poogde te beveiligen, werd zwaar gewond, maar had toch het geluk het roofdier te verjagen. Sedert dien tijd zwerft het in de nabijheid van Lauenburg rond.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 30 Julij.

De veldmaarschalk von Hess is uit Italië terug ontboden en zal weder als vroeger aan het hoofd van den generalen staf geplaatst worden; de graaf Degenfeld zal het bevel van hem overnemen. Naar men verneemt zullen er 30 oude generaals op pensioen gesteld worden. Over het gedrag van verscheidene generaals gedurende den Italiaanschen veldtogt, zal een krijgsraad uitspraak doen. Ten opzigte van een dezer generaals is het vonnis reeds bekend. Hij is wegens insubordinatie en gebrek aan moed tot den kogel veroordeeld, welke straf echter door den keizer in opsluiting in eene vesting gedurende 10 jaren is veranderd. Deze gestrengheid maakt een goeden indruk op het leger.

— De moeijelijkheden die zich onlangs in den boezem van den Duitschen bond hebben opgedaan, doen thans vele stemmen opgaan die aandringen op de noodzakelijkheid eener hervorming van den bond. De *Augsb. Zeit.*, die steeds, meer dan andere bladen, voor onze regering partij heeft getrokken, zegt, dat voor eene zoodanige hervorming thans het oogenblik daar is, en dat Duitschland daardoor alles kan terugwinnen wat het heeft verloren. Het blad ontkent niet dat de bezwaren welke bij de bondshervorming te overwinnen zijn, groot zullen zijn, maar dringt toch met kracht aan op eene spoedige en afdoende regeling dezer aangelegenheid.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 7 Junij.

De *Java Cour.* geeft de volgende benoemingen op bij de orde der Eikenkroon, waarmede Z. M. de koning-groothertog eenige hoofd-ambtenaren en officieren in Nederl. Indië heeft vereerd. Zijn benoemd tot groot-officieren: de heer C. Hultman, pres. van het hoog militair geregtshof in Nederl. Indië, de gen.-majoor A. Meis, gouverneur van Sumatra's westkust; tot commandeurs: de heer L. W. C. Keuchenius, secr.-gen. bij het ministerie van koloniën, de kolonel C. C. van Dentzsch, chef der artillerie van het leger in Nederl. Indië, de kolonel J. C. Boelbouwer, milit. komm. te Willem I, de majoor der genie E. A. Haitink, onder-direct. der 2de milit. div. van Java; tot officieren: de majoor A. E. Waszklewicz, 1ste officier van gezondheid in de 3de milit. div. van Java, W. J. Heisterkamp, majoor der infanterie van het leger in Ned. Indië, oud kommandant van Batavia; tot ridders: de kapitein J. C. Rappard, directeur der onderoffic.-school op Meester Cornelis, de kapiteins der infanterie van het leger in Ned. Indië C. S. J. J. Bijl de Vroe, T. J. C. Kroesen, H. L. Veenhuyzen, T. C. H. van Vloten en A. W. F. Heyligers, de kapitein der artillerie id. jhr. F. de Charon de Saint-Germain, de kapitein der kavalerie id. J. A. Kruseman, en de officier van gezondheid 1ste kl. id. M. T. Reiche.

— Sedert lang heeft in Nederlandsch-Indië dringende behoefte bestaan aan voldoend middelbaar en gymnasiaal-onderwijs. Die behoefte werd des te sterker gevoeld, naar mate het getal der Europeanen toenam en van het aankomend geslacht meer gevergd en verwacht werd. Als bewijs van belangstelling in deze aangelegenheid en ter voorziening in die behoefte heeft Z. M. de koning magtiging verleend tot de oprigting van een instituut voor opvoeding en gymnasiaal onderwijs te Batavia, met vergunning om hetzelve te noemen gymnasium Willem II.

— Men heeft met leedwezen het berigt ontvangen dat de heer F. Zollinger, de beroemde reiziger en schrijver over de land- en volkenkunde van Nederl. Indië, den 19den jl. te Probolingo is overleden.

— De berigten omtrent het gebeurde te Banjermassing tot nu toe ontvangen, geven daarvan een meer volledig overzigt, maar komen in de hoofdzaken overeen met hetgeen vroeger daaromtrent is gemeld. Alles, wat men tot heden omtrent den opstand is te weten gekomen, schijnt te bevestigen, dat die de onttrooning van den tegenwoordigen Sultan ten doel heeft, en dat geestdrijvers daarvan hebben gebruik gemaakt, om ook het Europeesch gezag aan te randen.

— In het *Bat. Handelsbl.* leest men met betrekking tot het bovenstaande nog het volgende: De voorvallen op Borneo hebben voor een oogenblik onze veel gewigtiger staatkundige verwikkelingen op Celebes op den achtergrond geschoven. Dat die echter geen oogenblik uit het oog mogen verloren worden, bewijst een voorval aan de kust van Boni, dat tevens de meening bevestigt van hen, die beweren, dat in een oorlog met Bouginezen niet moet gerekend worden op eene andere onderwerping, dan die door volstrekte overmagt wordt afgedwongen. Benoorden Badjoa en bezuiden voor de kampong Signy, heeft de vijandelijke kavalerie nimmer een oogenblik opgehouden, in het gezigt onzer schepen met omgekeerde Hollandsche vlag te paraderen, en het schijnt de taktiek der Boniers geweest te zijn onze troepen af te matten, en als hunne beste bondgenooten te rekenen op de ziekten, die in een kamp, in de open lucht, met eene zoo groote menschenmassa bij elkander, noodzakelijk moesten ontstaan. Ongelukkigerwijze hebben zij niet misgerekend, en hun overmoed is daardoor zoo groot geworden, dat zij thans gelooven het onmogelijke te kunnen uitvoeren.

Volgens de berigten, door 's lands stoomschip *Prinses Amelia* te Macasser aangebragt, had het stoomschip *Groningen* het ongeluk gehad, in de nabijheid van Signy, digt bij den wal, aan den grond te raken; zoodra de vijand dit had opgemerkt, wierp hij met den meesten spoed regt tegenover het schip eene batterij op, plaatste daarop een stuk geschut en vuurde daaruit geruimen tijd op de *Groningen.* Het stuk was gelukkig te hoog gepointeerd, zoodat de kogels over het schip heen vlogen. De positie van de *Groningen* veroorloofde hem niet dit vuur te beantwoorden. Hierdoor nog stouter gemaakt, naderde de vijand tegen den avond met een groot aantal prauwen het oorlogsschip, en opende daarop een vrij levendig vuur, dat echter gelukkig ook geen schade aanrigtte. Een paar schoten met schroot uit de 30-ponders dreven den vijand voor goed op de vlugt. De *Groningen* bragt den volgenden morgen een anker uit en geraakte met hoog water vlot, zonder schade geleden te hebben.

— Omtrent de expeditie van Boni wordt van 15 Mei medegedeeld, dat de vijand zich nu en dan vertoonde in de omstreken van de versterking Badjoa, zonder echter iets te ondernemen. Men vermoedde, dat hij zich met veel paardenvolk in de nabijheid ophield. Den 29sten April hadden twee personen, een te voet en de ander te paard, zich in eene dreigende houding op 400 passen van het fort vertoond. Een schot uit een tirailleurgeweer deed hen overhaast de vlugt nemen. Door de zware regens was een gedeelte der courtine tusschen het noorder- en ooster-bastion van het fort ingestort. Men was bezig deze weder op te werpen. De gezondheidstoestand der troepen en koeli's liet te Badjoa te wenschen over, te Boelekomba herstelden de zieken langzaam, even als de ziektetoestand der troepen te Makasser verbeterde. Aan de kazernes te Badjoa werd met kracht gewerkt. Al de troepen der expeditie zijn te Makasser aan wal. Het 14de bataillon,

de artillerie en kavalerie, zoomede eene compagnie van het 3de bataillon infanterie, bewoonden de steenen gebouwen, vroeger door de militairen der vaste bezetting bezet. De vijf overige kompagniën van het 3de bataillon waren in tijdelijke kazernes van bamboe gelegerd. De goede voeding en verpleging, alsmede rust, doen eene spoedige herstelling der zieken te gemoet zien.

— Uit Palembang schrijft men van 13, Mei dat na den val van het beruchte Djattie de onderwerping langzaam voortgaat. Gedurig hebben er schermutselingen met de muitelingen plaats, die in hun nadeel uitvallen. Men wil ook beweren, dat het hoofd der muitelingen, de bekende Pirahoen, meer en meer zijnen aanhang begint te verliezen.

— In de Lampongsche districten zijn gedurende de maand April 20 groote tijgers en 11 rhinocerossen gevangen en afgemaakt, waarvoor eene som van ƒ572 aan premiën is uitbetaald.

— In de negory Koelolo, op het eiland Haroekoe (Amboina) hebben eenige ongeregeldheden plaats gehad, die echter spoedig gestuit zijn.

STADS-BERIGTEN.

De BURGEMEESTER, Hoofd van het Gemeentebestuur van Leyden, doet te weten, dat aan den Ontvanger der directe belastingen zijn ter hand gesteld twee, op den 26sten der vorige maand invorderbaar verklaarde, Kohieren van het Patentregt, beiden over het dienstjaar 1859 en 1860, inhoudende aanslagen voor Wijk 4 en 5 en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK.

LEYDEN, 1 Augustus 1859.

KERKNIEUWS.

DEN HELDER, 28 Julij. Door den kerkeraad der Ned. herv. gemeente is, ter vervulling der derde predikantsplaats, het volgende 6-tal opgemaakt: Boers, te Stolwijk, Jans, te Westzaan; van Lingen, te Hensbroek; Lotz, te Pijnacker; Morees, te Langerak; Snellebrandt, th. doct. te St. Maarten.

— Tot predikant bij de remonstrantsch-gereformeerde gemeente te Hazerswoude is beroepen de proponent H. W. Kalff.

239ste Staats-Loterij.

Trekking der Derde Klasse.

1ste Trekking. No. 66 een prijs van ƒ2,000. No. 5396 een prijs van ƒ1,000.
2de » No. 19302 een prijs van ƒ1,500. Nos. 976, 14001 en 18935 ieder een prijs van ƒ1,000.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed tot onze groote droefheid, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der Stervenden, onze geachte Zuster en Behuwd-Zuster Mejufvrouw A. M. C. VAN DEN AARDWEGH, in den ouderdom van 55 jaren.

TH. W. I. VAN DEN AARDWEGH,
Uit aller naam.

LEYDEN, 30 Julij 1859.

Algemeene kennisgeving.

Gevoelig voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het smartelijk verlies van mijnen dierbaren Echtgenoot, betuig ik, ook namens de wederzijdsche Familiebetrekkingen, mijnen hartelijken dank.

LEYDEN, 2 Augustus 1859. I. LOS, Wede. I. DEN HOUTER.

ZOMERZORG.

Woensdag 3 en Donderdag 4 Augustus 1859,

AFSCHEIDS-CONCERTEN,

door de alom beroemde Familie MARTIN, onder medewerking van den Heer CHARLES BUZIAU, eersten prijs van het Conservatoire te Brussel.

Aanvang ten 6 ure.

Men vraagt iemand die de noodige geschiktheid bezit, om tegen genot van een Salaris van ƒ150 in het jaar, dagelijks van 8 tot 2 ure, werkzaam te zijn op eene Gemeente Secretarie even buiten de Stad *Leyden*. Adres *franco* brieven, met overlegging van getuigschriften van goed gedrag en geschiktheid, bij G. J. VAN LEEUWEN, Boekdrukker, Haarlemmerstraat, te *Leyden*.

De Oud-Carthagena's Berg-Planten-Olie

is een haarversterkend en haarontwikkelend middel tot bevordering van den groei van het haar. Het voorkomt, tijdig gebruikt, de vroegtijdige grijsheid en het uitvallen van het haar en kan, zonder eenige vrees voor schadelijke uitwerking op de haarwortels, gebruikt worden, daar het geheel uit plantaardige stoffen is zamengesteld, en geen enkel dier minerale bestanddeelen bevat, die ja, voor eenigen tijd een schoonen glans en donkere kleur aan het haar kunnen geven, maar ook verwoestend op het behoud werken van dit onontbeerlijk sieraad. Het wordt gebruikt even als gewone pomade en is ook niet duurder, daar men aan 3 of 4 fleschjes voor een geheel jaar genoeg heeft. De prijs is slechts 60 Cents per fleschje, voorzien van gebruiksaanwijzing en te bekomen bij den Hoofd-Depôthouder A. BREETVELT Az. te Delft, Markt, nevens de Waag, en verder bij

N. J. Sanders Gz., Leyden, Haarlemmerstraat.
J. H. Keller, Rotterdam W. Wagestr.
A. Reynardt, » Hoogstraat.
J. J. Vollaerts, Woerden.
Wede. Bosman, Gouda.
Gebr. Kauling, Gouda.
Gebr. Kauling, Alphen.
H. den Ouden, Soetermeer.
E. van Mansum, Hillegom.
W. Ligthelm, Voorburg.

VERHUISD:

P. H. VAN DEN HEUVELL, van de Breedestraat naar den Ouden Singel, V, 353.

MET NOVEMBER 1859 TE HUUR

een **Bovenhuis**, op eenen vrolijken stand en met vrijen opgang. Informatiën bij den Heer NIEUWENHUIZEN in den *Gouden Bal* op de Mare.

In een klein huisgezin binnen *Leyden*, wordt gevraagd tegen 1o. November, eene Protest. **Dienstbode**, goed kunnende koken en de wasch opdoen. Adres *franco* Lett. **Z.** bij de Boekhandelaars GEBROEDERS VAN DER HOEK, te *Leyden*.

LEESINRIGTING VOOR DAG- EN WEEKBLADEN.

De Ondergeteekende, aangemoedigd door de ondersteuning, welke hij sedert eenigen tijd van de zijde van Leyden's Ingezetenen heeft mogen ondervinden, in het tot stand brengen en opvoeren van bovengemelde Leesinrigting, heeft het plan gevormd om bij genoegzame deelneming ook nog andere **Dag- en Weekbladen**, dan tot dusverre bij hem ter lezing verkrijgbaar waren, zich aan te schaffen, en heeft te dien einde ten zijnen huize eene **Lijst van deelneming** ter teekening nedergelegd. Hij beveelt zich wijders bij voortduring aan in de medewerking van medeburgeren tot het volvoeren van zijn plan tot uitbreiding van gemelde inrigting. Vens belast hij zich met het **plaatsen van Advertentiën** in de diverse Bladen, en recommandeert zich in de gunst van het Publiek tot het leveren van alle soorten van **Post- en Schrijfpapier, Kantoor- en Schoolbehoeften**, onder belofte eener prompte en civile bediening.

De Prijs-Courant is *gratis* ten zijnen huize te bekomen.

F. J. SCHIMMEL,
Nieuwen Rijn, Wijk VII. No.

Bij De Breuk en Smits; in de Nieuwsteeg, is van de pers gekomen: 1o Leydens omstreken wandelend geschetst, met eene kaart, prijs ƒ1.–; en 2o De Breuk en Smits' algemeen adresboek van de stad Leyden (uitgave 20 Junij 1859) prijs ƒ0.50. Van beide, voor ingezetenen en vreemdelingen onmisbare, werkjes zijn uitvoerige berigten verspreid en op aanvraag gratis te bekomen.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 1 Augustus.

Tarwe, goede en puike van ƒ9.— tot ƒ9.70; mindere van ƒ7.50 à ƒ8.75. Rogge: ƒ5.25 à ƒ6.25. Gerst: Winter ƒ3.80 à ƒ5.—; dito Zomer ƒ3 50 à ƒ4 40.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte ƒ9.30 tot ƒ10.40.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 1 Augustus.

		Laagst.koers	Hoogst.koers	Geblev.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{3}{4}$	$63\frac{15}{16}$	$63\frac{7}{8}$
Dito Certificaten	» 3 »	$76\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito	» 4 »	$96\frac{9}{16}$	$96\frac{11}{16}$	$96\frac{5}{8}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	$94\frac{7}{8}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	$129\frac{1}{2}$	130	$129\frac{1}{2}$
O. I. Leening	» 4 »	$95\frac{7}{8}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	100	—	—
BELGIE,	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	$52\frac{1}{8}$	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{4}$ »	$31\frac{7}{8}$	32	32
Dito Obligatiën	» 3 »	44	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$41\frac{1}{4}$	$41\frac{5}{16}$	$41\frac{5}{16}$
Bewijzen Coupons		—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	$44\frac{1}{4}$	$44\frac{1}{4}$	[illegible]
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$104\frac{1}{4}$	$104\frac{3}{8}$	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	$102\frac{3}{4}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	$88\frac{1}{2}$	—	—
Dito 1840	» 4 »	$86\frac{1}{4}$	$86\frac{3}{8}$	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	$85\frac{1}{4}$	$86\frac{5}{8}$	$85\frac{1}{2}$
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	$65\frac{3}{4}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 ƒ	$153\frac{1}{2}$	154	—
Dito Obligatiën	» 4 pCt.	$80\frac{1}{2}$	$80\frac{3}{4}$	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ »	$100\frac{3}{4}$	101	101
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$59\frac{5}{16}$	$59\frac{5}{8}$	$59\frac{1}{2}$
Dito Nieuwe	» 5 »	$77\frac{1}{8}$	$77\frac{1}{8}$	$77\frac{1}{16}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$31\frac{11}{16}$	$31\frac{7}{8}$	—
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	—	—	—
SARDINIE,	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5 »	$27\frac{3}{8}$	$27\frac{1}{2}$	—
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{2}$ »	$16\frac{1}{8}$	$16\frac{3}{16}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	$17\frac{7}{8}$	18	—
N. AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Grieken $4\frac{7}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is ƒ9.60 à 9.70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.